

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEZŐK EGYLETE, AZ ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egészévre 8 K. Félévre 4 K. Negyedévre 2 K. Külföldre egész évre 12 korona. Papok-, tanítók-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjárónak egész évre 6 K. a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 K. — Egy példány ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm-ként 6 fillér-többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyilt-tér sora 1 K. Hirdetés és nyilt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenként egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **BETEGH PÁL** könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adtnak.

Pusztulunk, veszünk...

A „Magyarság“ folyó évi 170-ik számában több jó akarattal, mint tájékozottsággal „Egy székely“ bírálat alá veszi a Magyar Földhitelintézet székelyföldi és nem csupán udvarhelyvármegyei akcióját.

Jóindulatát elismerem. Tájékozatlanságát sem róvom fel, mert hiszen elvégre mindent a legtudósabb ember sem tudhat. A Magyar Földhitelintézet akcióját pedig annál kevésbé lehet távolabbról megismerni, mert az országos, de főképp világpolitikai események, a gyilkosságok, betörések és sok más idegrázó hasábos közlemények napilapjaink nagyrészt — ugylátszik — jobban érdeklik, mint a magyar haza védbástyáját képező székelység, s különösen az előfizetők közé nem sorozható kismembek sorsa.

Jól mondja a Budapesti Hirlap f. évi 198. számában a Magyar Földhitelintézet hazafias akciójáról és az intézet eddigi magatartásáról: „Azok, a kik ismerik ennek az intézetnek konzervatívizmusát, szinte dörszölik szemüket, mintha nem akarnának neki hinni és konstatálják, hogy **bajnak, még pedig nem kis bajnak kell lenni, ha már a földhitelintézet is megmozdul.** Ugy is van.“

Igen, sokszor mondtuk, hogy ugy van.

Baj, csakugyan nagy baj van. De, hogy a régi baj orvoslás nélkül maradt, az nem a földhitelintézet, hanem a közvetlen vezetőségeknek hibája. A földhitelintézet most sem jött volna segítségül, — nem ismerhetvén a veszedelmet kívülről — ha néhány lelkesülő hazafi — erejét felülmuló áldozatok árán — vármegyénkben mozgalmat nem indít egy Földhitelszövetkezet szervezése céljából. Ez adta az eszmét vármegyénk főispánjának, aki már az első kapavágásnál önzetlen készséggel beállott a küzdők sorába. Azonban látván, hogy sürgős segítségre van szüksége székely népünknek, maga vette kezébe az ügyet és hasonló állásban levő uraknál szokatlan gyorsasággal, fáradságot nem kimélő hazafias ügyszeregettel addig jött-ment, dolgozott, hogy *még a Magyar Földhitelintézet is megmozdult és leküldötte kirendeltségét vármegyénkbe, mint a Székelyföldön egyik legválásosabb körülmények közé juttatót helyre.*

A Földhitelintézet kirendeltsége elmúlt az itt tapasztalt hitelügyi állapotokon, melyeket *Medveczky Antal dr.* beható és a hazafias ügyhöz méltó, valóságos ideális szeretettel kikutatott. A komoly, ambícióval teljes munkássággal szerzett közvetlen meggyőződés után, az intézet nagyérdemű vezetősége mindent elkövetett, hogy a tönk

szélére juttatott székely kisbirtokosságot tétel, azonnali radikális segítséggel és nem szóaradattal — megmenthesse E célból kiküldöttéi beutazták az egész Székelyföldet, honnan a segítségért kiáltó jajszó hallatszott és most is szünetlenül hallatszik.

A „Magyarság“-ban „Egy székely“ azt javasolja, hogy a Földhitelintézet 3 millióját adja oda az alakulóba volt „Székely Földhitelintézet“-nek. A „Budapesti Hirlap“ pedig a Magyar Földhitelintézet által a kormányhoz küldött és a „Székely-Udvarhely“ f. évi 24., 25., 26. és 27. számaiban szóról-szóra közölt „emlékirat fejtegetéseivel tökéletesen egyetért“. Csak a Központi Hitelszövetkezetnek is részt akar adni az óriási föladatból s ezt záloglevél-kibocsátás jogával kívánja följogosíttatni.

A mennyire mi közvetlen közelből, tapasztalatból ismerjük a székelyföldi viszonyokat, sokkal czélszerűbbnek, sőt egyedül czélravezetőnek mondhatjuk a Földhitelintézet emlékiratában kifejtett segítségi módot. Másfelől pedig a Hitelszövetkezetek jelenlegi szervezetükben való meghagyása mellett is igen bő és áldásos tér kínálkozik gazdasági s főképpen ipari téren.

Nagyon örvendünk, hogy napi lapjaink közül éppen a Budapesti Hirlap és Magyar-ság foglalkoznak a semmiesetre sem ki-

„SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRGZÁJA.

Tatár-rabok.*

— Irta: Pálffy Aladár —

A „Székely-Udvarhely“ eredeti tárczája.)

Sötét felhők borították a kis erdélyi fejedelemségnek egét. Míg egyik fejedelem nyakunkra hozta a németet, hogy fejedelmi székébe vissza ülhessen, addig a másik a törököt hívta segítségül, hogy báronyszékét megtarthassa.

Szomoru napok valának. A német, vagy tatárhordák lovainak patkói tették tönkre az elesé-gázott szegény népek vetéseit. Ahol egyszer végig száguldottak, ott még fű sem maradt meg. Hát még a szegény nép, melyet rablánczra fűzve hajtottak magok előtt Frimiába, hogy aztán jó vásáron eladják rabszolgának.

Kemény János tatárai vágattak végig a szép Székelyföldön, rombolva mindent s üzve-hajtva maguk előtt a földönfutóvá tett székelyeket.

Mindenütt ellenállásra készültek, köszörülték az ősi fringiát, készítették a kovás puskát s gyülekeztek, hogy megakadályozzák a tatárok előnyomulását.

Nemzetes tartchialvi Pálffy György uram is maga köré gyűjté hivoit, a szomszéd faluk lakóit s ellenállásra szólította fel:

* Eredeti okmányok a tartsafalvi Pálffy-család le-véltárában.

— Nemes és nemzotes vitézlő uraim! A mint kegyelmetek előtt is tudva van, tatárok közelednek felénk, hogy minket rablánczokra fűzve elhajtsanak s szép hazánknak szabadságát elvegyék. Tudják kegyelmetek jól, hogy mi vár reánk, ha ezt megvárjuk. Én azt ajánlom, hogy asszonyaink, leányaink a Csere-erdőbe még a múlt évekbe ásott barlangokba meneküljenek, mi pedig ősi kardunkat kivenve menjünk eléjük, ha meggyőznők s ha nem, akkor is jobb lenne cselni a harcban, mintsem tatároknak lennünk rabjai.

Tudják kegyelmetek, mert olvasták leveleiket a szegény raboknak, kiket a nagyomlókú Rákóczy fejedelem ő Nagysága táborából fogának el, olvasák kegyelmetek András fiannak levelet, melyben nyomoruságos dolgait írta meg nekem.

— Igaz biz az, — szóla Györffy Péter — de ha nem olvasták volna is kegyelmetek, itt vagyok példa én, ki ma sem tudok lábamon állni a sok talpverés miatt. Én is azt mondom, jobb ha itthon meghalunk, mintsem sok kínok között eljünk a messze Krimiába.

— Én is így gondolom a csehéfalviak nevében, mert mint Györffy Péter uram is mondá, jobb ha itthon meghalunk, mintsem tatároknak rabjai legyünk — felelé Imreh István.

Ne beszéljünk hát sokat. Menjenek haza kegyelmetek, asszonyaikat rejsék el, kegyelmetek

pedig minden épkézlabu emberrel siessenek vissza, mert már ide látszik füstje az égő faluknak.

E perczen érkezik Ugron Pál futárja egy levéllel, melyet gyorsan feltépett Pálffy uram s fennhangon olvasá:

— Zolgálatomat ayánlom kegyelmeteknek, kik vagynak összegyűlve Tartchijafalván s kegyel-mednek is Pálffy uram, Istentől minden jókat kívánok.

Adom tudára kegyelmeteknek és minden-kinek, kiknek illik ez jelen való levelemnek rend-dében, hogy az tatárok az én nyomoruságos haj-lékomat is feldulák, a népemot elvívék rabszol-gának. Azért ayánlom kegyelmeteknek, hogyha vagion ereiök, álliak utiát emez pogánioknak, mert bizony mondom nem jó vége leszén. Mik-lósfalvát már elhagják, én is Zent Mihályra vevém utamat ő előlök, a mint érkezem, kegyelmetekhez menyek.

Ellezzállani ne késsenek. Kegyelmeteknek min-den iót, kegyelmednek Pálffy uram atiafiaságos szolgálattal, Ugron Pál s. k.

Hallák kegyelmetek sietve menjenek és még jobban sietve jöjjenek, mert holnap már nyakun-kon a tatár.

A júniusi nap tüzesen süt a letarolt me-zőkre. Olyan már a fehér nyikó völgye, mint egy elhagyott temető. Sehol virág, sehol szőlő, min

csinylendő országos, nekünk pedig egyik legegésőbb helyi szükségletünket képező kérdéssel. Bár többi országos lapjaink is általános közérdeknek tekintenek ezt a figyelemre méltó közügyet és leküzdvé minden magán természetű aggodalmakat, diadalhoz segítenék az arra érdemes kisbirtokosság érdekét!

Az igazi székely mentő-akció a Magyar Földhitelintézet folytatja már egy félv évtől a Székelyföldön. Eddig 290 kötelezvényre egy millió 161 ezer 200 korona kölcsönt szavazott meg több, mint ezer székely — nagyobb részben udvarhelyvármegyei — birtokosnak. Ezeknek kilenczven százaléka 400-tól 2000 koronáig terjedő kölcsön, melynek legnagyobb részét a kisbirtokosok társaságba összeállva egy kötelezvényre kérték. Ekként is szavazta meg számukra az intézet és százat meghaladó kötelezvényre, mint egy 350 birtokos részére a kölcsön már tényleg kifizettetett, illetőleg konverzióra fordítatott. A többi kötelezvények aláírása és telekkönyvi bekebelezése most van folyamatban, ugyancsak az összes kérelmezők kölcsönügyeinek fölterjesztése és megszavazása is a lehető legsürgősebb elintézés alatt áll.

Elvi jelentőségű határozatok. A m. kir. közigazgatási bíróságnak 1900. évi 10.710. sz. határozata: „A községi bíró beadványa, melyben bírói állásáról való lemondását bejelenti, akkor is helyegköteles, ha az illető a bírói állást már egy éven át viselte“. A m. kir. közigazgatási bíróság 1901. évi 247. sz. határozata: „Községi tisztújításnál az egyik vagy másik bizalmi férfinak időközben rövidebb vagy hosszabb tartamú távolléte, esetleg végleges eltávazása egymagában véve nem gyakorolhat döntő befolyást a választási eljárás törvényszerűségének megítélésénél“. A m. kir. közig. bíróság 1900. évi 2127. sz. határozata: „Regi jog alapján annak idején igazolt a vizikönyvbe bevezetett vízhasználati jogosítvány egyedül azon a czímen, hogy a vízhasználati jogosítvány tulajdonosa a kapcsolatos malomüzemnek megszüntetését bejelentette, megszüntetnek nem nyilvánítható“. A m. kir. belügyminisz-

ter 1901. 60.119. sz. határozata: „A sorsjegyek alapszabályai kormányhatósági jóváhagyást nem igényelnek“.

Világnapló.

Julius 24-én.

Lukács László pénzügyminiszter intézkedett, hogy Toepke államtitkár és Popovics miniszteri tanácsos az osztrák szakelődökkel e hónap 24-én megkezdhesék a két pénzügyminiszterium között fenforgó függő kérdések iránt a tárgyalásokat. A király július hó 15-én kelt legfelsőbb elhatározásával engedte, hogy a gör. kelet szerb nemzeti egyházi kongresszus a kir. biztos által bizoytalan időre elnapoltassék. Az Erdélyi Kárpát Egyesület e hó 21-én tartotta közgyűlését S.-Szentgyörgyön. Tárgya volt a titkári jelentés, pénztári jelentés és a választmány jelentése a székely mozgalomról, mely hét csoportra van osztva és pedig: társadalmi, közmivelődsi, őstermelési, ipari, áruforgalmi, hitelügyi és csángó csoportokra. Érdekes vendége volt a napokban székelyfővárosunknak. Matsukata gróf volt japáni miniszterelnök európai körútjában Budapestet is meglátogatta. Főleg a gazdasági viszonyokat tanulmányozza. Az országos erdészeti egyesület szeptember hó 8-án tartja Aradon kongresszusát, melyen Bánffy Dezső báró egyesületi elnök, Bedő Albert és Horváth Sándor al-elnökök és 300 egyesületi tag fog részt venni.

A berni nemzetközi sajtó kongresszus e hó 22-én tartotta első érdemleges ülését, melynek nagy fontosságú tárgya egy sajtó ügyekben ítélező nemzetközi törvényszék létesítése volt. Hamburgi táviratok borzalmas szerencsétlenségről adnak hírt. E hó 21-én az Elba folyón a Hanza tengeri vontató hajó és Primus személyszállító gőzös összeütköztek. Az erős összeütközés következtében a Primus, melynek körülbelül 190 utas volt, ketté vált és alig egy-két perc alatt elsüllyedt. Ötven utas a vízbe fullt. Nagy gazdasági katasztrófáról szólnak newyorki táviratok. Ugyanis a Missisipi Szt-Louis fölött kiáradt medréből és elöntötte a partvidéket. A vetés annyira víz alatt van, hogy gőzesónak járhat rajta. A kárt 6.000.000

ból, hogy késő utódoknak hirdesse rendíthetetlen hazaszeretetüket.

Pihentek már véresen. Elvérzettek szeretett hazájukért. Hát ti szegény asszonyok, kik a tartsafalvi ódon templomba szorultatok?

A vallásban nyertek vigasztalást.

A tatárok közeledtére egy szívvel lélekkel Istenbe helyezett hittel énekelték:

„Te benned biztunk eleitől fogva,
Uram téged tartottunk hajlékunknak.“

Aztán védték magukat, a hogy gyenge női kartól kitélik. De hiába, tulnyomó az ellen. Mind kevesebben és kevesebben énekelték:

„Te voltál és te vagy erős Isten,
És te meg maradsz minden időben.“

A nehéz cserfa ajtó óriási ropogással betörik, s a még élők is a tatárok sortüzére összeesettek, Istennek ajánlván lelküket — „Uram legyen meg a te akaratom.“ Aztán otthagyták őket a tatárok, hogy az erdőben megmaradtak temessék el a templom deszka padozata alá.*

Ők pihentek már! De a szegény rabok! Azokat vitték a messze Krimiaába az örök kínzásnak szomorú országába.

El sem bucsuzhattak szeretetteiktől, vitték a Fekete tenger partjára.

Vége köv.

* Csontjaik 1896-ban a templom lebontása alkalmával kerültek felszínre. Lehetőtt vagy 3 szekérrel.

dollárra becsülik. A török-montenegroi határvillongások egy újabb esete foglalkoztatja a portát. Hamdi basa török határbiztosnak a vitás legelő helyek határkiigazításánál tanúsított eljárása felkeltette a montenegroiak elégedettségét és 2000 montenegroi ember átkelt a határon, bekerítette a török csapatokat és elvágta tőlük a vizet. Az eset Hamid basa visszahívását eredményezte.

Egyházi élet.

Unitáriusok gyűlése.

A székelykereszturi unitárius egyházkör évi rendes közgyűlését e hó 22-én tartotta meg Tordátfalván, a tagok és közönség nagy érdeklődése mellett. A község kiváló székely vendégszeretetének ez alkalommal is tanujelét adá, midőn minden vendégét ügyesen készített tervszerűséggel elszállásolta.

Az eddigi gyakorlattól eltekintve, tárgyalmaz miatt — igen helyesen — a szokásos istentiszteletet megelőzőleg Raffay esperes elnöklete alatt a gyűlés munkához látott, meghallgatván a talpraesett elnöki megnyitót, s tudomásul vévén a mult gyűlés jegyzőkönyvét és a felsőbb leiratokat. Csupán Ferenczi Áron lelkésznek néhai Bedő Lajos nyugalmazott lelkész temetésére vonatkozó interpellációja foglalkoztatta hosszabban a gyűlés tagjait, mely fölött azonban az esperes világos felelete után csakhamar napirendre tértek.

Az ünnepélyes istentisztelet 10 órakor vette kezdetét. Az énekvezéri teendőket Dombi Géza körispataki községi tanító végezte. Az egyházkör tagjai — lelkészek palástosan — tanítók és a közönség áhitattal hallgatták Sándor Géza körispataki lelkész megható imáját, melynek — közének után — remek szónoklata volt folytatása. Teljesen meghódította közönségét nemcsak kellemes szónoki tehetségével, hanem eszmékben gazdag művével, melyet három részre osztva, némely részeiben szomorú, másutt vigasztaló, majd fölemelő érzéseket keltve tárgyalta: az élet nyugtalanság; a gondviselés örökös; Krisztus visz az igazi életre.

Ennek végeztével Raffay esperes üdvözölte a tordátfalvi unitárius ekklezsiát a töle megsokkott hévvel, lelkesedéssel. Üdvözlő beszédében elismeréssel tüntet ki a többi ekklezsiák fölött nemes áldozat készségeért s ennek szilárdabbá tétele, sőt fokozása czéljából tárgyalja az áldozattól felő és áldozatkész emberek életét, előbbiekről említvén meg, hogy azok hidegen feküsznek ugyan ravatalukon, de forró könnyek omlanak fehér szemfedőikre. Ez üdvözlőre a helybeli lelkész adta meg röviden a viszhangot, mire elhangzott az unitáriusok „Megáll az Istennek ígéje“ kedvencz egyházi dala.

Templomozás végeztével a közgyűlés folytatásul jegyzőkönyvileg ad kifejezést elismerésének és köszönetének első sorban az ifjusági önképzőkörrel szemben, hogy néhai Bedő lelkészének sírkövére a szükséges felezetet megszerezte, másod-sorban a presbiteriumnak, hogy a sírkövet elkészíttette és felállíttatta. Mindkettőnek e kegyeletes ténykedése megdicséri önmagát.

Az esperesi évi jelentést, — mely egyházkörünk teljes életfolyamatának hü képét adta, s mely ugy az iskoláztatás teljes színvonalán állását, mint a szaporodását tekintve, örvendetes haladásról tanuskodik, — tudomásul vették.

A kolozsvári unitárius papnevelő intézet szervezetére és szabályzatára vonatkozó bizottsági javaslatot elfogadták, melyben a többek között kimondották, hogy a papnevelő bizottságnak a püspök is tagja legyen, a tantervbe pedig — tekintettel az angol unitáriusokkal régóta és maig is fennálló szerves összeköttetésre — az angol nyelv tanítása is felvételnek.

den az enyészetet hirdeti. 1661. június 15-ke szomorú nap leend a szép fehér-nyikónak völgyében.

Porfelleg támad Szent-Mihály felől, közelednek a tatárok.

— Hallják kegyelmetek. Györffy Péter uram Fenes felől Kiscserén át oldalba támadja a veres darabontokkal, kegyelmed Tartsafalvi Mihály uram Kadács felől, én pedig egyenesen Kobátfalvának megyek.

Messziről, távol fekvő falukból hallszik a vészharang kongása s a menekülőknök halálkiáltásai, Rugonfalva, Siménfalva égő házainak füstje s lángja látszik a messze távolból.

Kadács felől hallszik az ütközet zaja s hallszik Tartsafalvi Mihály biztató szava: Rajta székely, rajta.

Fegyver ropog, a kard csattog, de nem sokáig, mert a Rez felől új tatárcsapat ront a maroknyi székelyre, s mire Pálffy György és Györffy Péter oda érkeznek kicsiny csapatukkal, Tartsafalvi serege meg van semmisítve vagy rablánczra fűzve már.

Mint fergeg rontanak a tatárokra Kobátfalvánál, de győzelemre nincs remény.

Ott hullanak el egymás mellett a Pálffyak, Sylvesterek, Tartsafalviak, Inczeffyek stb. Ott vannak eltemetve a Kobátfalváról Tarsafalvára vezető út mellett balról. Százados tölgy nőit sirjuk-

Az u
vezetere n
évről évre
az élelmez
evő eszköz
10 K, a t
Hossz
az unitáriu
módosítás
Kozr

olvasta te
dig a nyár
nyeket ajá

Válas
lelkész kő
falvi lelkész
egyhangul
Ürm
gymnásium

Miel
Mihály vol
az egyház
tént kinev

A n
és jelleme
bocsátottá

Gyü
hárköszön
peres a
Kozma D
melyeket

E g
eszmecser
unitárius
munkájáh

Ta

Meg

évi augus
helyiségé
alapszabá
gyas, 190
testületi e

Tis

Udvarh
jegyző

Igaz
paratis ce
kely mon

Az
dijnokok,
anyagilag
nyörögne
mi szegé
álmát, vá

már igsz
ipse loqu
mi is ke
cselekvés
tünk a h

Nin
hogy mi
terhelve

a teljesit
kapunk,
fizetésün
másfelől
tovább m

Ugy
néma gy
Talpra te

A n
tovább v
kibontott
nos, tábc
kítő m

Az unitárius kollegium konviktusának szervezetére nézve óhajtják, hogy az élelmezési díjak évről évre állapittassanak meg; szem előtt tartva az élelmezés minél olcsóbbá tételét, valamint az év eszközökért csak az első évben fizetessék a 10 K, a többi években legfennebb 4 K.

Hosszasan és nagy érdeklődéssel tárgyalták az unitárius egyház törvényjavaslatát, melyet több módosítással elfogadtak.

Kozma Dimén megbízott tanügyi előadó felolvasva terjedelmes tanügyi, Geréb Zsigmond pedig a nyári, majd a segélyezésre benyújtott kérvényeket ajánlattal terjesztik fel az E. K. T-hoz.

Választás is történt: Kozma Dimén énlaki lelkészt közgyűgigazgatóvá. Barabás István tordalfalvi lelkészt tanügyi előadóvá választották meg egyhangulag.

Ürmösi indítványára sürgetik a kereszturi gymnasium VI-ik osztályának felállítását.

Mielőtt esperes a gyűlést bezárta volna, Végh Mihály volt ravai lelkész meghatóan vett bucsut az egyházköztől és tagjaitól, árkosi lelkészszé történt kineveztetése folytán.

A nemes lelkű, valóban intelligens lelkészt és jellemes embert fájdalommal és jókívánatokkal bocsátották el.

Gyűlés végeztével a közeledő szellemes pohárköszöntők gyönyörködtették a vendégeket; esperes a püspökre, Kádár jegyző az esperesre, Kozma Dimén Gálffy főgondnokra üritvén poharát, melyeket a többi felköszöntők hosszú sora követett.

E gyűlés egyike vala az élénk, tárgyus és eszmecsereekben gazdag közgyűléseknek, mely az unitárius egyház fejlődésének, boldogulásának nagy munkájához lényegesen hozzájárult. —SZ—CZ.

Tan- és nevelésügy.

Meghívó Az Erdővidéki tanítótestület 1902. évi augusztus 7-én a baróti római kath. iskola helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgya: alapszabály-revisió, keblti ügyek, indítványok. Vargyas, 1902. július 19. Tarcasfalvi Albert, tanítótestületi elnök.

Tisztviselők érdeke.

Udvarhelyvármegyei községi és körjegyző kollégium szives figyelmébe.

Igaz, hogy Seneca szerint „Lenga, belli prae-paratis celerem facit victoriam“, de amint a székelly mondja: „A mi sok, az még is csak sok.“

Az állami tisztviselők, lelkészek, tanítók, díjnokok, hivatalosok stb. stb. mindannyian anyagi helyzetük javítása érdekében kérnek, könyörögnek és ott a hol kell, követelnek is, csak mi szegény falusi jegyzők alusszuk a boldogok álmát, várva tátott szájjal a sült galambot. De már igszán volt elég idő, hogy: „Habat aetatem, ipse loquatur!“ mindnyájunknak; fel kell valahára, mi is keljünk zsibbasztó álmainkból, lépünk a cselekvés terére, mert elég hosszasan készüldünk a harcra, bizhatunk győzelmünkben.

Nincs a hazában ember, aki ne tudná azt, hogy mi szegény nótáriusok mennyire megvagyunk terhelve munkával minden oldalról s legtöbbször a teljesített munkákért egy árva fityinget sem kapunk, hanem az éhenhalástól alig megmentő fizetésünket a roskadásig terhelt községek fizetik, másfelől pedig a magán munkálatok díjait is hovatovább mind szűkebb térbe szorítják.

Ugy kell nekünk, ha hallgatunk...! mert a néma gyermeknek az édes anyja sem érti szavát. Talpra tehát!

A marostordamegyei társagylettől nincs mit tovább várjunk, A vezér, kinek vezetése alatt a kibontott zászlót győzelemre vihettük volna, sajnos, táborát elhagyta, hogy tettereje, befolyása és kitaró munkásságával, más harcsteren táborát a

boldogulás útjára vezérelje. Adja az Egek ura, hogy új állásában lépteit és tetteit a szerencse kísérje és áldásos munkálkodását siker koronázza.

Kezdjük meg mi az akeziót, ha nincs ki vigye a kibontott zászlót, ragadjuk meg mindannyian, ne hagyjuk, hogy a porba hulljon, hanem fennen lobogtatva kezdjük meg a létért való küzdelmet, mert jogos követelésünkkel győznünk kell. Előre!

—O—R.

Meghívó az „Udvarhelymegyei Községi és Körjegyzők Egylete“ által 1902. évi július hó 29-én d. e. 9 órakor Székely-Udvarhelyt, a vármegyeház sorozó termében tartandó közgyűlésre. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki jelentés. 2. Az elnök állásáról lemondása elfogadtatván — helyébe új elnök-választás megejtése. 3. Győrvarmegye jegyzői egyletének az adókezelés államosítása iránt hozott határozatának bemutatása. Lövétén, 1902. július 20-án. Ráduly Sándor s. k., egyl. elnök. Csomor József s. k., egyl. jegyző

Különfélék.

— **József főherceg.** József királyi herceg honvédségi főparancsnok 24-én hajnali 2 órakor Segesvárra érkezett s az éj hátralévő részét 5 óráig szalonkocsijában töltötte. Tiszteletére a vasuti állomáson megjelentek Beldi dr főispán vezetése alatt a hivatalfőnökök s egy pár barátságos szó váltása után a főherceg kocsin a Héttur—Szásznapas között kiszemelt térségre hatatott, hol a három ezred harcászati czéllövését megtekintette. Délután kíséretével megtekintette a Petőfi-szobrot s a város több nevezetes pontját. Másnap, 25-én újra szemlét tartott az ezredet felett, mely után udvari ebédet adott s délután 5 órakor Klobucsár Viktor kerületi parancsnokkal elhagyta Segesvárt.

— **Személyi hírek.** Dr Bartha Béla debreceni ref. jogakadémiai tanár és Vargha József nagykeresztúri ref. tanítóképzőintézet zenenar családjaikkal egyetemben Szejke-fürdőre érkeztek s a nyarat ott töltik. Itt említjük meg, hogy ma (vasárnap) a helybeli ref. templomban délelőtt az istentiszteleten Vargha József hirneves zenenar, ki a nagyenyedi és debreczeni kollegiumoknál is működött, fog az orgonán játszani, a mire az érdeklődők figyelmét ezennel felhívjuk.

— **Július 31-iki ünnepély.** Petőfi és a névtelen hősök halálának évfordulója alkalmából rendezendő emlékünnepeleynak programja a magyar polgári kör által már véglegesen megállapítottat. A kör testülete, valamint a résztvenni szándékozók július 31-én délelőtt fél 10 órakor gyülekeznek a kör helyiségében, ahonnan 10 órakor kivonulnak a vasuti állomáshoz és a székellyvonattal Fehéregyházra érkeznek. A tulajdonképeni ünnepély aztán itt veszi kezdetét a következő programmal: 1. »Hymnus« éneklés a székellykeresztúri iparos ifjuság dalköre; 2. Imát mond Balázs Imre ev. ref. lelkész; 3. »Július 31« című sajtó szerzeményű költeményt szavalja Bresztovszky Ernő a budapesti egyetemi küldöttség tagja, bölcsészettan hallgató; 4. Ünnepi beszédet tart Józsa Adolf; 5. »Bilincs« című költeményt előadja Nagy Kósa János; 6. Alkalmi beszédet mond Hoffmann Ottó a budapesti egyetemi kör elnöke; 7. »Várjátok Petőfit« című költeményt szavalja Hann Károly; 8. »Szózat« éneklés a székellykeresztúri iparos ifjuság dalköre; 9. Az emlékoszlopot megkoszorúzza a Polgári Kör nevében annak titkára, az iparos ifjuság nevében pedig Fenyédi Mihály. A mi részünkről is kérjük a magyar közönséget, hogy jelenlétével tegye minél imponzánsabbá ezt a hazafias ünnepélyt, ez lenne a legkisebb áldozat, a melylyel az elesett hősök iránti kegyeletét leróhatja.

— **»Vármegyei állapotok«** czimvel a Kolozsváron megjelenő „Ujság“ cz. napilap e hó 24-iki számában egy hosszabb cikkely látott napvilágot „Tudósító“ aláirással. A tudósító egyéb valótlan állítások mellett azt a téves hírt bocsátja világgá, hogy a vármegyeház II. emeletén elhelyezett alispáni lakás és az átalakítások, vármegyénk terhére történtek volna. Biztos forrásból vett értesülésünk szerint — határozottan kijelentjük, hogy ez nem igaz, mert ugy az átalakítási munkálatok, mint a boltberek a belügyminiszteri tárcza terébe az évi költségvetésben megtérültek. A mi pedig

az egyes tisztviselők által elkövetett fegyelmi vétéseket illeti, azok vizsgálat és megtorlás tárgyát képezték s képezik. Ha netalán ez nem történnék meg, csakis abban az esetben lehetne nyilvános bírálatnak helye. De mivel minden egyes esetben a mulasztók a legszigorubb elbánásban részesültek és — ismerve főispánunk pártatlan igazságszeretetét — részesülnek továbbra is ebben a vármegyében: teljeséggel nem vádolhatók vármegyénk vezetői a hibák elnézésével. Ép ellenkezőleg áll a dolog. Azokat a hibás tisztviselőket állásukból elmozdították. Vagy talán épen ez a baj? Hollaky főispán a kötelességek teljesítésében Kaffkánál is Kaffkább. Másfelől pedig teljes odaadással buzgólnak vezetőink, hogy a Székelyföld e legszegényebb vármegyéjének lakosságát minden kigondolható módon boldogítsák. E czéltól nem megterhelésén, de pénz- és természetegyek, utépítések s más előnyös források felkutatásával és kimerítésével foglalkoznak. S a helyett, hogy élveznék a nyári szabadságidőt, most is állandóan hivatásukat teljesítik idehaza.

— **Esküvő.** Kállay József és Bartók Annuska tegnap d. u. 4 órakor esküdtek örök hűséget a helybeli róm. kath. templomban.

— **A „Szejke-fürdő“ vendégeiből** alakult műkedvelők 1902. évi július hó 27-én, azaz vasárnap a Szejke-fürdő báltermében színelőadással egybekötött jótékony czélú Táncszívet rendeznek, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívják. Belépti-díj: az 1-ső, második és 3-ik sor 1 korona, állóhely 60 fillér. Jegyek előre válthatók Betegh Pál könyv- és papirkereskedésében. Kezdeté este pontban 7 órakor. Jó italok, ételek és zenéről gondoskodva van! Felülfizetések a jótékony czél érdekében köszönettel fogadottnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A társas-kocsi éjjel is rendelkezésre áll! Színre kerül: A csodabogar. Vigjáték 2 felvonásban, helybeli szerzőtől. Személyek: Szerényi Andor, különcz Grahoffer Elemér, Szarvasi Hannibál barátja, örökös képviselőjelölt Zöld Gyula, Mazurka Fridolin, pinczer Zöld Sándor, Gömbödi, vendéglős Gábor Dénes, Marcsa, szakácsnő N. N., Bárdosi Menyhért, polgár László Elek, Falánki Gedeon, polgár Bálint Dénes, Óselgő Tihamerné, gazdag fiatal özvegy Baló Anna színművésznő, Melanie, mostoha leánya Közéghy Ilonka, Aladár, mostoha fia Br. Orbán Balázs, Brix Sidonia, társalgónő Oltján Gizella, Színhely egy nyaraló és egy városi kávéház. Tánc reggelig!

— **A székellykeresztúri „Műkedvelő Társulat“** négy évi fennállása óta nagy buzgalommal készül most már 22-ik színi előadására. E közművelődési társulat minden egyes tagja igazán fáradhatlan tevékenységet fejt ki az önművelődés fejlesztése s a jótékony gyakorlatára terén. Nevezetes ténykedése e társulatnak is, hogy legnagyobb részt az iparos osztályból álló tagjaival legtöbbször magyar színirodalmunk legkitünőbb termékeit az irók által megírt teljes egészében, kihagyások nélkül adja s legtöbbször esetében a hivatott színészek előadásainál sokkal jobb és tökéletesebb előadásokkal mutatja be a törekvését igazán lelkes pártfogásban is részesítő keresztúri és vidéki közönségnek. F. évi augusztus 3-ikára meg éppen Vörösmarty Mihály koszorús költőnk egyik nagyszabású remekművét „Vérnász“-t készülnek színre hozni, melyhez a szükséges nagymennyiségű fényes ösmagyar ruházatot Gál Ince szabó, az új és remek festésű díszleteket Horváth Lajos és Telman József IV. é képezdei növendékek s Kohn Viktor szobafestő, a régi divatu díszfegyverzetet stb. Rózsa Lajos asztalos készítik. E nehéz s a vidéki színpadokon még eddig sehol be nem mutatott költői remekmű előadásához őszintén kívánjuk a legszebb szellemi és anyagi sikert.

— **Egy fiatal asszony halála.** Székelyudvarhelyi Boros Domokosné Moldován Anna életének 35-ik, boldog házasságának 7-ik évében elhalt f. hó 23-án Szentegyház-Oláhfaluban. Temetése 25-én nagy és általános részvét mellett volt a róm. kath. szertartás szerint ugyanott. Halálát újszülött gyermekén és férjén kívül kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Az udvarhelymegyei egyetemi hallgatók** — számszerint 44-en — jövő hónap 9-én a Budapest-szálló dísztermében az agyagfalvi emlékoszlop és Orbán Balázs emlékszóbra javára zártkörű estélyt rendeznek. Székely-Udvarhelyt az egyetemi hallgatók még egyszer sem tartottak semminemű mulatságot daczára, hogy mindig szép számmal voltak és épen ezért mindent elkövetnek, hogy ez első estély fényesen sikerüljön. Az estély védnökei Udvarhelymegye 5 képviselője, Hollaky Arthur főispán és dr. Damokos Andor alispán lesznek. A rendező bizottság elnöke

Burnáz Imre, alelnökei pedig Szántó Terézke és Lakatos Tivadar. A meghívókat tegnap bocsátották szét s a kik tévedésből nem kaptak és arra igényt tartanak jörduljanak a rendezőséghez.

Gazdánk falusi gyűlése. Vármegyénk Gazdasági Egyesületének Szentkirály községben e hó 13-án tartott választmányi üléséről mult számunkban is megemlékeztünk. Azonban annak leginkább ünneplés részét méltattuk a tulajdonképeni hivatalos lefolyását jelen számunkra hagyván. Az ülésen Hollaký főispán elnökön kívül megjelentek Pálffy Dénes tiszteletbeli elnök, Török Albert dr, Máthé Pál, Demeter Lőrincz dr, Kassay Ákos, Szabó István, Hlatky Miklós, Süller István, Simó János v. tagok, Szabady Tivadar, Szabó Gábor, Zonda József. Licht Gyula, Gál Imre és Tamás István plebános pedig mint vendégek, valamint Szentkirály, Kadicsfalva, Bethlenfalva, Tibód és Úlke községek gazdá kodó népe. Hollaký elnök igen szép beszéddel nyitotta meg az ülést s nagy elismeréssel szólott Szentkirály papja- és tanítójának munkálkodásáról, mely után az első Gazda-kör megalakulása alkalmából Török dr indítványára Darányi minisztert táviratilag üdvözölték a székely nép iránt tanúsított jóindulatáért. A mult évi ülés jkvét hitelesítve, Hlatky titkárnak az egyesület működését, célját feltüntető szakszerű jelentéseért jkvi köszönetet szavaztak. Ugyszintén Zonda József tvhatósági állatorvosnak is igen érdekes előadásáért. Tamás István jelentését, hogy a Gazdakörnek 40 tagja van, örvendetes tudomásul vették s úgy a vezető lelkészek, mint Gál Imre köri jegyzőnek köszönetet szavazva, felvették a Gazdakört a vármegyei egylet tagjai sorába; biztosítván anyagi és szellemi támogatásáról. Együttal kiállításba helyezte a választmány, hogy a kört egy kukoricza sorvető és lókapával megajándékozza. Gál Imre lelkesen előadott szakszerű fejtegetéseiről köszönetet szavaztak. Hollaký elnök és Pálffy tb. elnök a nép anyagi jólétének emelésére szolgáló felvilágosításokat nyújtottak és a Gazdakörnek 15-en tagjai lettek. Tamás István Hollaký elnöknek hálás köszönetét nyilvánította a nép közé való kiszállásáért és igaz jóindulatáért. Ezt az elnök a választmány tagjaival megosztani kívánja, mivel az határozta el a vándorúti tartását. Tudomásul vették a mult évi állattenyésztési alapra vonatkozó miniszteri leiratot s a 49390/IV. sz. minisztr. körrendeletnek megfelelőleg az 1902-903. évi télen rendezendő gazdasági előadások költségvetését megállapították összesen 600 K-ban. Az előadások tartására tanítók, lelkészek, titkár, az egyesület gyakorlati gazda tagjai kéretnek fel. A földm. miniszterhez az óriási bükkfa erdőségeink fájának értékesítése céljából vállalkozó famunkás küldése és minta konyhakertészet létesítése érdekében feliratot intéznek. A tavaszi vetőmag árába kiutalt 3618 K 66 fillér földmivvelésügyi miniszteri segélyre vonatkozó leiratot örvendetes tudomásul vették. Az E. M. K. E. által Loner Lajos birtokára kért gazdasági cseléd a közölt feltételek mellett nem kapható.

A székelység gazdasági érdekeinek megóvására, gazdasági és társadalmi bajainak orvoslása céljából alakult marosvásárhelyi „Székely-Társaság” hazafias lelkesedésének meleg talajából pattant ki a székely-kérdés nagy nemzetfontosságának csirája s ma a csirából fejlődött, hatalmasnak mondható szervezet áll e magasztos cél szolgálatában. Ezt bizonyítja az alább olvasható tervezet, mely szerint már kongresszus fog összeülni egy kies székely-fürdőhelyen, hogy megvitassa székely vereink ügyes-bajos dolgait. A székely kongresszus tervezete: Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, a Székely Egyesület, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület, a Marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara és a Marosvásárhelyi Székely-Társaság székely kongresszust rendeznek. A kongresszus mindazokat a gazdasági és társadalmi bajokat megvitálja, a melyek a székely népet arra kényszerítik, hogy az apai hajlékot és az ősi rögöket elhagyja, s javaslatokat tesz a Székelyföld földmivvelési, ipari, kereskedelmi és közművelődési érdekeinek szolgáló intézkedésekre. A kongresszus helye: Csik-Tusnád (fürdőhely). Ideje: 1902. évi augusztus hó 28., 29. és 30. napja. A kongresszus öt szakosztályban fog tárgyalni; ezek: I. Östermelési szakosztály. Elnök: Bedő Albert és dr Gyórfly Gyula (a Székely-Egyesület részéről). II. Ipari, kereskedelmi, munkásügyi és közlekedési szakosztály. Elnök: Tauszik B. Hugó, marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara részéről). III. Birtokpolitikai, adó- és hitelügyi

szakosztály. Elnök: gróf Zselénski Róbert (az „O. M. G. E.” részéről). IV. Közművelődési és közegészségügyi szakosztály. Elnökök: gróf Beldi Ákos és Sándor József (az E. M. K. E. részéről). V. Kivándorlási szakosztály. Elnök: dr. Kömőcsy József, (a marosvásárhelyi Székely-Társaság részéről). Részvétel a székely kongresszuson. A székely kongresszuson résztvehet minden aziránt érdeklődő; tanácskozási és szavazati joga azonban csak annak van, aki folyó évi augusztus hó 15-ig a központi irodánál tagul jelentkezik és a kongresszus kiadványainak költségére szolgáló 4 korona részvételi díjat lefizeti. A tagok a következő kedvezményekben részesülnek: a) a M. Á. V. és kezelése alatt álló vasutakon kedvezményes áru menetjeggyel utazhatnak a kongresszus helyére és vissza; b) a kongresszus kiadványait ingyen kapják; c) úgy az alább jelzett társas kirándulások, mint a kongresszus tartama alatt kedvezményes ellátás és elszállásolásban részesülnek, melynek költségeiről a rendezőbizottság a napilapok útján kellő időben értesíteni fogja az érdeklődőket. A kongresszus rendezőbizottsága fölkéri a részvételre jelentkezőket, sziveskedjenek egyidejűleg arról is értesíteni a központi irodát, vajjon igényt tartanak-e a vasuti utazási kedvezményre és kívánják-e, hogy az iroda gondoskodjék elszállásolásukról és ellátásukról, vagy sem. Társas kirándulások. A kongresszust közvetlenül megelőzőleg társas kirándulások rendeztetnek, még pedig három csoportban. A jelentkezők Marosvásárhelyen, Székely-Udvarhelyen, vagy Seps-Szentgyörgyön találkoznak augusztus hó 22-én s e három kiindulási pontból előre megállapított utitervek szerint a Székelyföld különböző vidékein átvettette, augusztus 27-én érkeznek meg Tusnádra. Akik e kirándulások valamelyikén résztveenni óhajtanak, kérjük, hogy a központi irodát annak határozott megjelölésével, vajjon melyik kiindulási ponton kezdődő kirándulásban kívánnak résztveenni, legkésőbb augusztus hó 10-ik napjáig értesíteni méltóztassanak. A részletes utitervet a központi iroda minden jelentkezőnek meg fogja küldeni. Fölvilágosítást bármikinek készséggel ad a székely kongresszus központi irodája (Budapest, IX. Köztelek-utca 8. sz.)

Óriási jégverés volt e hó 22-én d. u. 3 órakor vármegyénk udvarhelyi járásában. Pálfalva és Firtosváraja székely községek összes terményeit teljesen megsemmisítették a darabonkint hatvan gramm súlyú jégdarabok, melyek egy negyed óránál hosszabban záporoként ömlöttek a határra; kenyer nélkül hagyván az amugy is in-séges helyzetben levő székelyeket. Az iszonyú jégvihar épületekben is sok kárt tett. Az összes kár értéke több, mint hetvenezer korona. Egész évi munkásságuk eredménye megsemmisülvén, a két község szegény székely népe nagy inség elé néz.

Internátusi felügyelőt keres a helybeli kir. főreáliskola. Folyamodványok a közökt. miniszteriumhoz czimezve, f. évi aug. 2-ig az igazgatóságához benyújtandók.

Sikerült táncmulatságot rendezett a Paktalfalván szünidőző tanuló ifjuság e hó 20-án az ottani iskola termében. A kedélyes vigalom világos virradtig tartott. A jelenvolt leányok neveit következőkben jegyezte fel tudósítónk: Baló Vénike és Margit, Benze Ilus, Ferenczy Ráki, Zsuzsika, Margit, Iluska, Mariska és Mariska (p.), Fülöp Erzs, Gyarmathy Annuska, Emmuska és Mariska, Hein Eszti, Keresztes Anna, László Ágnes és Erzs, Lukácsffy Juliska, Szász Fanni és Tolvaj Margit. Az estélyen felülfizettek: Gyarmathy Dezső dr 17 K, dr Nagy Samuné és Nagy Samuel dr 10-10 K, Ferenczy János és Hegyi Péter 3-3 K, Mester Jenő dr, Tókos Jenő, Ferenczy Béla és Hochmann Lázár 2-2 K, Ugron Gáspár, Sándor Mózes (Kénos), Hein Pál, Miskolczy Endre és Betegh Pál 1-1 K. Az összes bevétel 113 K volt, melyből a kiadásokat levonva, 40 K 20 fillér maradt az egyház építkezési alapja céljára, mely összeg tökesítettett.

A kolozsvári honvéd zenekar Borsay karmester vezetésével e hó 31-én, aug. 1-én és 2-án városunkban a Koronay kertben hangversenyez. Ajánljuk közönségünk figyelmébe.

„A juh a kecskétől gyapjat kér!” — Olvasván a „Székely-Udvarhely” 1897. évi 24. és 25-ik számát — ezzel a sokat jelenlő közmondás-

sal jellemezte egyik székely gazda a hazai vámörölő malmok tulajdonosainak kongresszusát, melyet ez évi szeptember 7. és 8. napjain Budapesten szándékoznak megtartani s a melyre — az eddigi bejelentések után ítélve — ezeken felüli számban jelennek meg a molnárok. A kongresszus programjának főbb pontjait a következőkben állapították meg: Javaslat és tanácskozás az egyöntetű vámolásról. A porlás — páholás — száralékának megállapítása. A kocsisának (örles összehordása) megszüntetése a tisztességtelen verseny törvényének keretében. A molnárság gyakorlásának képesítéséhez kötele. Telepengedélyek lehető korlátozása. Molnárskola felállítása és szaktanfolyamok. A vizjogi törvény revíziója. Vasárnapi munkaszünet kérdése a malmokban. Adózási, közigazgatási és szállítási visszasságok. Kapcsolat a hazai kereskedelmi malmokkal és a közigazgatási tényezőkkel. A kongresszus tagjai *monstre-küldöttség*ben tisztelegnek a *közigazgatási minisztereknél* és esetleg a pártkörökben. *A kongresszusi tagok 50 százalékos kedvezményt kapnak a vasutakon.* Az erre vonatkozó igazolványt és a tagsági jegyet illeték fizetése nélkül megküldi a kongresszusi iroda: Budapest, Erzsébet-körut 1., ha az érdekeltek megnevezik indulási állomásaikat. Az elől említett székely gazda felkérése folytán nem tudjuk eléggé ajánlani a molnárok kongresszusa elnökségének a „Székely-Udvarhely” 1897. évi 24. és 25. számaiban „A kis malmok és az örlető gazdák” czimmel megjelent vezető-cikkelyek elolvasását. Másfelől pedg a *monstre-küldöttség*nek adandó „közigazgatási miniszterek” válasza is — igen óhajtható volna, ha kiterjeszkedhetné az említett cikkelyekre . . . általános közérdekből. Ne-hogy a székely gazdának igaza legyen, hogy: „a juh a kecskétől gyapjat kér!”

A szentmiklósi ifjusági dalkör kebeléből alakult műkedvelő társaság az ottani orgona-alap javára e hó 13. és 20-án igen sikerült színelőadásokat tartott. Mindkét alkalommal Gécy István „Gyimesi vadvirág” cz. népszimnűvét játszták, még pedig — sugó nélkül; ami egy ily nagy-szabású darabnál meglepő. A derék műkedvelők (kiknek neveit a tudósítás hiányos volta miatt — sajnálatunkra nem közölhetjük) már több alkalommal adták jelét nemes törekvésüknek s ez alkalommal is az egész vidék intelligenciájának elismerését kivívták. A két előadás összes bevétele 137 K 40 fillér, kiadása 49 K 84 f, tiszta jövedelme 87 K 56 fillér. Felülfizettek: Dávid Ignác (Alsó Siménfalva) 3 K, Szentannai Sámuelné 2 K, Ferenczy Áron 1 K 80 f, Györke Albert 1 K 10 f, Elekes Dénes ügyvédjelölt 1 K 40 f, Vári András, Pál Jánosné (Rugonfalva) 1-1 K, Gyarmati Jánosné 80 f, Varga Dénes 70 f, Molnár László, Vári Domokosné, Göncz Károlyné, Szabó Béla 60-60 f, Darkó József (Fiatfalva), ifj. Benedek Ferencz ig.-tanító (Alsó-Siménfalva), ifj. Benedek Sándor, ifj. Szenttamási Mózes 40-40 f, Deák Miklós, Pálffy Ákos, Boros György, Vári Ilona, Szenttamási Ferencz és ifj. Marosi József 20-20 f, Vári Eszter 10 fillért. Fogadják úgy a szíves felülfizetők, mint Szentannai Mózes a terem engedéseért a rendezőség hálás köszönetét. Végül az ifjuság helyes vezetéséért legyen elismerés Darkó Lajos tanítónak, aki azt méltan megérdemli ügybuzgó munkásságáért.

A kolozsvári honvéd-zenekar ma (vasárnap Székely-Kereszturon a Walter Ferencz „Korona” czimű vendéglőjében fog játszani.

Halálozás. Részvételt vettük a következő gyászjelentést: „Alólirottak mélyen szomorodott szívvel tudatják, hogy a szerető férj, önfeláldozó apa, nagyapa és jó testvér zetelaki S e b e s t y é n M ó z e s, Zetelaka községnek 32 éven át volt jegyzője, Udvarhelyvármegye törvényhat. bizottsági tagja, Zetelaka község képviselőtestületének, az egyházközség tanácsa és iskolaszékének tagja, községi nagybirtokos folyó évi július hó 22-én éjjeli 10 és fél órakor, életének 64-ik, második boldog házasságának 19-ik évében, hosszas, de példás türelemmel viselt szenvedés után, a haladoklók szentségeinek buzgó felvételével, az Urbanesen elhunyt. Megszünet dobogni a nemesen érző szív, elszállt az annyit fáradó lélek, hogy

Csarnok.

Kossuth-himnusz,

— Kossuth Lajos születésének 100. évfordulójára —
írta: Pap Zoltán.

Az a három színű zászló
Jaj de szépen leng lobog!
A merre a szabadság van
Arra vigyük, magyarok!
Megmutatta Kossuth Lajos
Merre van a szabadság.
Áldd meg Isten, azt az utat,
S nagy lelkével a hazát.

Hol született a magyar, azt
Hiába is keresik,
Azt a helyet a világon
Soha meg sem lelhetik.
A szabadság teremtette
Ezt a hősi nemzetet,
A ki bántja szabadságunk,
Az az Istent bántja meg.

Imádság a munkánk, templom
Minden kis hely ideben,
Ne zavarja meg imánkat
Semmiféle idegen!
És mégis oly sokan vannak
Nem egy hiten mivelünk!
Hallgasd meg mi panaszunkat,
Hallgasd meg nagy Istenünk!

Küld el nekünk korbácsodat,
Hadd védjük meg templomod,
Hogy a kalmárhad belőle
Ne csináljon piacot.
Tudjuk azt mi, hogy utánunk
Nem küldhet a Szabadság!
A Messiás nagy lelkével
Áldd meg Isten a Hazát!

Közgazdaság.

II. mezőgazdasági országos kiállítás Pozsonyban 1902 évi szeptember hó 7—21-ig.

Helyi rendező bizottság: Szállásadó albizottság, Pozsony, városháza.*

Az országos magyar gazdasági egyesület által Pozsonyban 1902. évi szeptember 7—21-ig rendezendő II. mezőgazdasági országos kiállítás, a mely Ö. cs. és kir. fensége Frigyes főherceg és magy. kir. herceg ur védnöksége alatt áll, Pozsonyban a mondott napokon, a városi diszkert területén fog megtartatni.

Általános, országszerte nagy az érdeklődés a kiállítás iránt s feltehető, hogy az O. M. G. E. e hazafias vállalkozásának sikere teljes leend.

Pozsony sz. kir. város helyi rendező bizottsága a siker érdekében megtett minden előkészületet és tekintettel arra, hogy az eddigi érdeklődés után ítélve több mint valószínű, hogy a kiállítást látogatók tömegesen érkezendők majd a városba, főleg a távolabbról érkező látogatók kielégítő elszállásolását lehetővé teendő, a kiállítást látogató közönséget már most is szükségesnek tartja a következőkre figyelmeztetni:

I. Az elszállásolás kétféle: a) egyénekenkénti, b) csoportonkénti.

a) Az egyénekenkénti elszállásolás: Szállodák. Magánfelek lakásai. Városi hajlékok. Szállodák Pozsonyban a következők, »Zöldfa«, »Magyar király«, »Nemzeti szálloda«, »Arany szarvas«, »Vörös ökör«, »Arany rózsza«, »Arany mérő«, »Arany korona«, »Arany bárány«, »Arany kereszt«, »Medve szálló«, »Fekete oroszlán«.

Minthogy ezekben a szállodákban csak korlátozott számú vendégek számára van meg a kellő férőhely, azért ajánlatos, ha a kiállítást látogatók

*Közlés végett hozzánk beküldött fenti hirdetésünk a kiállításra esetleg résztvevni szándékozó gazdaságunk különös figyelmébe, mert általánosan ismert és világos az, hogy ily nagyobb szabású kiállítások alkalmával éppen az elszállásolási mizeriák mily nagyok. Szék.

jóval Pozsonyba jövetelük előtt s lehetőleg még július havában, foglaltnak a maguk számára szállóbeli lakást. E végből a lakást kereső forduljon közvetlenül a szállodához.

Azon látogatók számára, a kik a szállodákban már férőhelyet nem kaptak, férőhelyről gondoskodik a városi szállásadó bizottság, amely Mitterhauszer városi tanácsos vezetése alatt már mostantól fogva és a kiállítás egész tartama alatt működik. A ki a városi szállásadó bizottság közvetítését kívánja igénybe venni, az legalább 10 nappal az ideérkezése előtt jelentse be ezt a szándékát a bizottságnak lakás igényeinek (lakás, fekvése, ár, időtartam, ágyak száma stb.), továbbá nevének, polgári állásának és lakcímének közléssel megjelölésével.

A lakás közvetítéseért ágyanként 1 korona közvetítési díj jár, a mely a bejelentéskor (esetleg levélbélyegeken) előre lerovandó.

A szállásadó bizottság a bejelentésre felfogadja magát feleknél a kívánt lakást, vagy ilyen nem létében a város által berendezett helyiségekben lévő férőhely kijelöléséről gondoskodik s erről a bejelentőt a szállás helyének és árának kitételével értesíti.

Pozsonyba érkezőkor a vendég forduljon a szállásadó bizottsághoz, a mely a kiállítást megelőző napokon a városházán székel, a kiállítás előtti napon s a kiállítás napjain pedig a pályaudvarokon és a hajó állomásokon működik; a bizottság az előre megrendelt lakásra vonatkozó utalványt a félnek jelentkezésére kézbesíti. Feltehető szükséges ennél fogva, hogy a bizottságnak előre is bejelentessék, hogy a fél hajóval jön-e avagy vasuton, utóbbi esetben pedig melyik pályaudvaron. (Főpályaudvar vagy Pozsony-Ujvárosi pályaudvar.)

b) Csoportonkénti elszállásolás: A csoportonkénti elszállásolást a helyi rendező bizottság az e célból rendelkezésére álló helyiségek felhasználásával végzi. Számot tarthatnak erre különösen a kis gazdák, a kik nagyobb tömegekben, vezetés alatt, keresik fel a kiállítást. A csoportos elszállásolásra igényt tartók közvetítési díjat nem fizetnek, a hajléknak használatáért fekvőhelyenként és éjjelenként fizetnek 50 fillért, ezen díj ellenében a helyi szállásadó bizottság a csoport minden egyes tagjának külön fekvőhelyet és takarót ad — a törülközőt s minden egyéb apró szükségleti cikket a csoport tagjai magukkal hozzák. A szállásdíj a csoport vezetői által a szállás utalvány átvételekor Pozsonyban fizetendő.

A csoportos látogatók Pozsonyba érkezése legalább 15 nappal az ideérkezés előtt a szállásadó bizottságnak az érkezők számának és az érkezés napjának (lehetőleg órájának is) ugy a pályaudvar, esetleg a hajó állomás kitételével bejelentendő, hogy a fogadás és elszállásolás tekintetében akadály fel ne merüljön.

Pozsony, 1902. évi július havában.

A szállásadó bizottság:
Mitterhauszer s. k.,
városi tanácsnok, elnök.

Iparügyek.

A kereskedelemügyi miniszter és a vidéki nyomdaipar. Felirat érkezett Láng Lajos kereskedelemügyi miniszterhez a debreczeni kereskedelmi és iparkamarától a vidéki nyomda- és könyvkötőipar érdekében. A kamara ugyanis a megrendelések gyűjtésének tilalmát kéri a nyomda-iparra is, mert nem lát semmi okot fennforogni arra, hogy azt a védelmet, melyet az 1900. XXV. törvény-cikk a vidéki iparra s kereskedelemre nézve biztosít, éppen azoktól az iparosoktól vonja meg a végrehajtási rendelet, a melyek e védelemre a hatalmas vállalatokkal szemben legjobban rászorulnak. A felirat szerint a vidéki nyomdák és pa-

pirkereskedések részéről annyi a jogosult panasz különben is a fővárosi nagyvállalatok egyoldalú dédelgetése, a nyomtatvány és írószér központosítása miatt, hogy a törvény rendelkezésének világos megsértésével ez újabb sérelmei méltatlanul érnék őket, mert a különféle nagy intézetek, gyárak vállalatok, kereskedések, melyek esetleg oly szükségletek fedezését igénylik, melyek helyben nem kaphatók, könnyen segíthetnek magukon, módjukban áll a fővárosi vállalatokhoz fordulni. De általános szabadságot nyujtani, a kivételes cikkek őrve alatt, hogy mindenféle nyomtatványt, írószert s könyvkötőmunkát szállithassanak, illetőleg ezekre nézve szabadon gyűjthessenek megrendelést vidéken a fővárosi vállalatok, nagy igazságtalanság volna a mai vidéki nyomdai és rokon iparokat fejlődésükben megakasztani. A miniszter tanulmányozni fogja a kérdést és azután határoz.

Hivatalos rész.

Vármegyénk állategészségügye. Udvarhelyvármegye alispánjától. 10725., 10724., 10726., 10736 és 10996—902. alisp. sz. Székely-Udvarhely város polgármesterének és valamennyi községi előjáróságnak. Közhirrététel végett értesitem, hogy H. Oklánd község szarvasmarha-állományában a szórványosan uralgott lépfene megszűnt és a zárlat feloldatott. Ellenben Derzs, Dálya és Béta községek sertésállományában a sertésvész, valamint Gag község ebállományában a veszettség járványosan, illetve szórványosan fellépett s az ezekre vonatkozó zárlatok elrendeltettek. Székely-Udvarhely, 1902. július 23. Alispán helyett: Gróf Lázár, főjegyző.

Felfogott állatok. Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 10596—902. alisp. Valamennyi községi előjáróságnak. Közhirrététel végett értesitem, hogy folyó hó 7-én H.-Szt-Péteren 2 drb sötét szürke kancza (az egyik 5, a másik 3 éves s egyiknek a jobb füle ájas, minkettő kötőfékkel van) felfogott. Székely-Udvarhely, 1902. július hó 19-én. Alispán helyett: Gr. Lázár, főjegyző.

Katonai lövászár. Sz. 1046—alisp. Udvarhely város polgármestere és valamennyi községi előjáróságnak. Közhirrététel végett értesitem, hogy a m. kir. marosvásárhelyi 9 ik honvéd huszár ezred a folyó évi szeptember és október havában a vármegye területén lövászár fog tartani, addig is, a míg a lövászár helyét, napját és idejét közölném, tájékoztatásul értesitem a közönséget, hogy a pótlóknak 4—7 éves 158—166 czeni magas, erős, hibátlanoknak kell lenniök, melyek a minőség szerint 650 koronáig fognak megvásároltatni. Székely-Udvarhelyen, 1902. évi július hó 15-én. Damokos, alispán.

Elveszett erdő-őri eskübizonyítvány. Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 8817—902. alisp. Hirdetmény. Udvarhelyvármegyében állami kezelés alatt álló és 1902. évi január hó 2-án a székelyudvarhelyi járás szolgabírói hivatalánál feleltetett Tófalvi István korondi hatósági erdőőr, hatósági eskübizonyítványát elvesztvén, felhívom annak esetleges feltalálóját a bizonyítványának 15 napon belül a vármegyei alispáni hivatalhoz való átküldésére. Székely-Udvarhely, 1902. évi július hó 10-én. Damokos, alispán.

Jutalom tűzérési lövegek megtalálójának. Másolat. 58. 71790—1902. B. M. számú körrendelet a tűzérési lövegekben talált ágyulövegekkel miként való elbánás tárgyában. Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak. Abból a célból, hogy a tűzérési lövegekben talált, föl nem robbant, élesre töltött ágyulövegekkel az avatatlanok részéről való elbánás által okozható szerencsétlenségek megakadályoztassanak, a cs. és kir. közös hadügyminiszter urnak 6555—1901. és 3886—902. sz. a. kelt megkeresései folytán felhívom a czimet, miszerint a legalkalmasabb módon tésesse azonnal közhirrét, hogy mindenféle talált tűzérési (ágyu) löveg a találás helyén érintetlenül hagyandó s a találásról lehetőleg a legközelebbi katonai hatóság vagy ha ilyen csak távolabb volna, ez esetben vagy a csendőrség, vagy a polgári hatóság rögtön értesítendő. Ezen utóbbi hatóságok pedig felhivatnak, hogy az esetleg bekövetkező veszély megelőzése céljából a találásról vett értesüléseket a legközelebbi tűzér csapatosttel vagy valamely tűzérési szertárral sürgősen közöljék. Végül közhirrét teendő, hogy az a találó, a ki valamely löveg találási helyéről a hatóságokat értesíti és szükség esetén a löveg helyét meg is mutatja,

az illető tüzérségi czéllövő ténfelügyeletével megbízott tiszt részéről egy (1) kor. jutalomhan részesül. Budaaesten, 1902. évi július hó 8-án. A miniszter helyett: Széll Ignác s. k., államtitkár. (10586—902. alisp.)

Szerkesztői üzenetek.

Ikländi. Több tartalom és kevesebb szósz! Különbön eléggé gördülékenyek. Valószínűleg egyiket közöljük. A. Elismerő sorait köszönjük. Bizunk, hogy a hiv és becsületes munka meghozza gyümölcsét — a közérdek javára. Cikkelyét besoroztuk és alkalomadtán közöljük. Jövőre a papirnak csak egyik oldalára és olvashatóbb betűkkel sziveskedjék írni. A székely nép életéből vett, közvetlen szemlélet után eredt dolgozatokat — mindig szivesen fogadjuk.

B. M. Kézdpolyán (Háromszékvármegye). A Magyar Földhitelintézet kiküldötti derekasan működnek. Medveczky Antal dr ügyvéd vezetésével. A kölcsönök lebonyolítása azonban kissé hosszadalmas, mert — habár a kiküldötték ugynevezett hivatalos órákat a munkálkodásnál nem ismernek — a kérvényezők száma az itt és a központban levő munkaerőhöz képest igen nagy. A megkezdett ügyeket lebonyolítani pedig — a ki ismeri a székelyföldi zavaros telekkönyvi és sok más akadályokat, igen jól tudja, hogy mily nehéz dolog. Aránylag azonban még mindig gyorsabb, mint pl. nálatok a birtok-ívek hivatalos másolatainak megküldése. Különbön is a Magyar Földhitelintézetnek legkevésbé sem lehet földadata, hogy azonnali, gyors kölcsönök szolgáltatasson, mert az a bekebelezésekkel s más birtokügyi teendőkhöz járó pontos ügyvitel miatt lehetetlen. Ez egy messzekiható földterher mentesítési processus. Akinek tehát rögtöni segítségre van szüksége, az leghelyesebben teszi, ha a helybeli váltós bankokhoz fordul ideiglenes kölcsönért, mert bizony esetleg felév is eltelhetik, míg a Földhitelintézet pénzt megkaphatja. Egyebekben pedig türelem, mert a polányi kölcsönök lebonyolítása jövő hét folyamán kezdetét veszi. Szives üdvözlöt!

B. P. D. A mostani későn jött. A másik még korai, de azért tessék beküldeni. Az öt x alkalmából részünkről is fogadják üdvözlötünket!

Nyilt-tér.

A kolozsvári m. kir. honvédenekar

Szekely-Udvarhelyre

érkezik és a

Koronkay-kertben

három este: e hó 31-én

augusztus 1-én és 2-án

Elsőrendű-hely: 1 K, II. r. 60 fillér. Jegyek előre

is válthatók a három estére 2 K 80 és 1 K 60

fillér kedvezményes áron a kertben.

**HANGVER-
SÉNYT TART.**

Mély tisztelettel:

a **Koronkay-kert bérloje.**

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

FRISS FAGYLALT és legfinomabb csuk-rász-sütemények **Ernszt György csukrászatában** Székely-Udvarhelyt (Fötér, piacszor) kaphatók. Videki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Jó és olcsó asztali és csemegeborok Székely-Udvarhelyt Fennengel Gyulánál kaphatók.

KÉPES LEVELEZŐ-LAPOK

nagy választékban úgy helybeli felvételek, mint a legszebb tájképek kaphatók a „SZEKELY-UDVARHELY“ kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv- és papirkereskedésében Székely-Udvarhelyt.)

KOCSIK kiváló minőségben és olcsó áron állandóan kaphatók:

Albert Péter kovácsmesternél Székely-Udvarhelyt. Használt kocsikat becsérel és kijavit. 1—52

Befőzésre kajszin- és őszi baraczkok, paradicsom állandóan friss — — minőségben. —

ZÖLDSÉGEK u. m: édes paprika, paszuly, tejes törökbuza, új burgonya, fejes káposzta s szezon szerinti főzelékek és friss gyümölcsök a legelőnyösebb áron kaphatók: **Szabady János** fűszer- és csemegeüzletében Székely-Udvarhelyt (Fötér, Kossuth-utca szegletén).

Takácstanulónak egy jó háztól való fiut felvesz Szentés Márton takácsmester Székely-Udvarhelyt (Felső-Malom-utca). 1—3

REMEKIRÓK KÉPES KÖNYVTÁRA

igen előnyös részletfizetésre kapható a „SZEKELY-UDVARHELY“ kiadóhivatalában.

Nagy-Küküllővármegye főispánja.

Hiteles másolat.

Szám 397—1902, főispáni.

Pályázati hirdetmény.

A volt felsőfehérvármegyei nemesi árvai pénzalap jövedelméből alapított ösztöndíjas helyek közül egy 800 koronás ösztöndíjas hely üresedésbe jövén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Az alapítványi szabályok 19. és 20. §. illetve a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 38940—98. számú rendelete értelmében ezen ösztöndíjas helyre, azon volt felsőfehérvármegyei nemesi árva — kitünő vagy jeles tanulók tarthatnak igényt, kik egyetemen, erdészeti, bányászati vagy gazdasági akademián, felsőbb gazdasági intézetben, illetve a tudományegyetem valamely facultásán kívánják magukat kiképezni.

Ha nemesi árva tanulók nem jelentkeznek, az ösztöndíj kivételesen nem árva nemesi kitünő vagy jeles szegény tanulóknak is adható.

A pályázati kérés felszerelendő lesz:

a) a kérelmezendő keresztlevele, melyben a törvényes leszármazás bizonyítva legyen;

b) valamely magyar honi főreál tanoda vagy főgymnasiumban nyert kitünő vagy jeles érettségi bizonyítvánnyal;

c) a volt felsőfehérvármegyei alapító nemes szülőktől való származást igazoló alispáni bizonyítvánnyal;

d) teljes, vagy apáról, vagy anyáról való árvaság bizonyítandó;

e) megjelölendő a szakpálya minősége, az intézet és az idő mennyire a képesítő tanfolyam terjed;

f) végre a pályázathoz formaszzerű kötelező csatolandó, melyben a folyamodó kötelezi

magát, hogy pályanyertes korában tehetségéhez képest ezen ösztöndíjas alap vagyonát gyarapítani fogja.

Együttal megjegyzem, hogy ezen üresedésbe jött ösztöndíjas hely a fent említett szabályok 22. §-a értelmében Sepsiszentgyörgyön választó volt felsőfehérvármegyei községbeli illetőségűekre esik, kivétel ezen szabály alól csak azon esetben engedhető meg, ha ezen kerületből folyamodó nem volna, mely esetben az ösztöndíjat Segesvár választó Nagy-Küküllővármegyébe kebelezett volt felsőfehérvármegyei községbeli illetőségűek is nyerhetik.

A pályázati kérvények folyó évi augusztus hó 15-ig a szabályzat 29. §-a értelmében hozzám nyújtandók be.

Ezen határidőn túl beérkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Segesvár, 1902. évi június hó 23-án.

BÉLDI LÁSZLÓ s. k.
főispán.

Jelen másolat hitelül:

Segesvár, 1902. évi július hó 10-én.

GYÖRGY,
várm. irodavezető.

**LEGFINOMABB DOBOZOK-
CSONTLEVÉLPAPIR ÉS BORITÉKOKBAN**

BETEGH PÁL könyv-, papir-, író- és rajzszerszerezésében

SZEKELY-UDVARHELYT, KOSSUTH-UTCZA

nagy mennyiség lévén

legolcsóbb áron kapható.

Szám 4001—902. fszb.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye homoródi járásához tartozó, Darócz nagyközségben a községi orvosi állás lemondás folytán megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket

folyó évi szeptember hó 1-ig

hozzám annál is inkább adják be, mert a később beérkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

Javadalmazás: évi 1200 K, havi részletekben fizetve, természetben lakás, vagy 100 K lakbér, két öl fa, legeltetési jog, a mennyi egy ottani birtokost megillet; látogatási díj: nappal 40 fillér, éjjel 60 fillér; halottkémlési és husszemlélesi díjak.

Oklánd, 1902. július hó 22.

1—3

Szabady Tivadár,
főszolgabíró helyettes.

HIRDETMEYNY.

Közhirre teszem, hogy K.-Keményfalva közbirtokossága erdejéből kiszakított 79.6 hold ősfenyő-erdő faterméke

folyó hó 30-án délelőtt 9 órakor

K.-Keményfalva község házában nyílt árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 39000 korona. — Feltételek helyben megtekinthetők.

K.-Keményfalván, 1902. július 18.

Gálffy István,
k. jegyző.

1—2

1688—1902. sz.

Versenyárgyalási hirdetés.

Telepes házak cserépfedési munkájára.

A fehéregyházi kincstári birtokon a folyó évben felépítendő harmincz darab telepház cserépfedési munkáinak biztosítása czéljából **folyó évi augusztus hó 2-án délelőtt 10 órakor** a segesvári m. kir. állattenyésztési kerületi felügyelőség hivatalos helyiségében zárt írásbeli versenyárgyalás fog tartatni.

Felhivatnak tehát mindazon versenyzni óhajtok, kik ezen munkálatokat elnyerni kívánják arra, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat, melyhez az ajánlati ár 5 százaléka készpénzben esatolandó, annál is inkább nyújtsák be a fent megjelölt határidőig az alulírott hivatalhoz, mert utóajánlatok vagy táviratok figyelembe vétetni nem fognak.

A sajátkezüleg aláírt ajánlatokban kitéendő az ajánlattevő neve, lakhelye, polgári állása, továbbá kitéendő tisztán és minden kétséget kizáró módon számokkal és betűkkel azon egységár, amelyért az előmérieti költségvetés összegének alapul vétele mellett a vállalkozó egy ház cserépfedő munkájának elvégzésére magát kötelezi, kitéendő végül, hogy ajánlattevő a tervet, az általános és részletes építési, valamint szerződési feltételeket, melyek alulírott hivatalnál betekintheők, nemkülönbén a helyi viszonyokat ismeri.

Költségvetési mintákat, melyek sajátkezüleg töltendők ki és szintén 1 koronás bélyeggel ellátva esatolandók az ajánlatokhoz — kívánatra rendelkezésre bocsátunk. A cserépfedési munkákhoz szükséges cserép természetben fog vállalkozónak átadatni.

A nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszter ur fenntartja magának azon jogot, hogy a benyújtott ajánlatok közül, az ajánlati összegre való tekintet nélkül szabadon választhasson. Segesvárt, 1902. június hó 21-én.

A segesvári m. kir. állattenyésztési kerületi felügyelőség.

NÉVJEGYEK, MEGHIVÓK, TÁNCZVIGALMI és ESKÜVŐI

jelentések s mindenféle könyvnyomdai munkák

gyorsan és lelkiismeretes pontossággal készülnek a

„SZÉKELY-UDVARHELY” kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv- és újságkiadó vállalata) Székely-Udvarhelyt.

Gyászjelentések nagy választékban, olcsó árak mellett Vidéki megrendelések legrövidebb határidőre, esetleg a beérkezés napján elintéztést nyernek.

KÁDÁR-ÜZLETEMET

van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani. — **Raktáron** tartok: boroshordókat, fenyőkádákat, csebreket, kártyákat és dezsákat. — Elvállalok gyári, raktár- és pinczeberendezéseket pontos és szolid kivitelben. — Javitásokat gyorsan és olcsón teljesítek. — Hordók hitelesítését is elvállalom. — Szives pártfogást kérve, vagyok kész szolgálattal:

Magyari István,
kádár-mester.

5—25

NINCSTÖBBÉ SERTÉSVÉSZ!

Ha valamennyi sertéstartó gazda a Somogyi Géza-féle 13652. sz. a. szabadalmazott, kipróbált és a Nagyméltóságú magyar királyi földművelésügyi miniszter ur által, egyetértőleg a Nagyméltóságú magyar királyi belügyminiszteriummal 52972/III. I. 1901. sz. a. engedélyezett, Somogyi Géza és Huszár Adolf gyógyszerész által készített

állatok emésztését elősegítő tápport alkalmazza.

Egy csomag 18 kr = 36 fillér.

Kizárólagos főraktár Székely-Udvarhelyt: Szabady János

fűszer-, anyag- és csemege kereskedésében.

„KEGYELET”

disztemetkezési intézet
Székely-Udvarhelyt, a Fötéren,
Barcsay Károly
divatüzletével egybekötve.

Temetkezéseket úgy helyben, mint vidéken legpontosabban, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig eszközöl. Templomok, kápolnák és termek, sőt egész udvarok gyászavonását is elvállalja. Hullákat exhumáltat s bárhol elszállítat. Raktárt tart fa- és érc-koporsókból, szemfödelek-, párnák-, szalagok- és egyéb gyászkelekekkel mindig nagy választékot. Új gyászkocsik fényes felszerelésekkel, testőrök s az összes temetési személyzet ruházata teljesen magyar. Fölve: olcsó és pontos kiszolgálás. 27—52.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAM.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és ajánlva.

Az üvegek felszerelése a keresk. törvény mintavédelme alatt áll.

Allein echier Balsam aus der Pharmacie-Anstalt Thierry A. Pharmacie bei Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használható. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotokban, enyhíti a hurutot, csillapítja a váladékot, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyítja a legrégebb hajókat. 2. Kúrió hatása van a torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor- s a bél-betegségeket és szagatásokat a testben. 5. Szelíden mozdítja elő a székélést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az átvégyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, odvasfogaknál és szájröthadások s általában minden minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűfögést, a szájnak s a gyomornak bűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz kiütést, varak, megfagyott s megégett tagokra ruh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb. esetében megszünteti a fejfájást, zugást, szagatást, köszvényit, fül-fájdalmat stb. Ügyeljünk mindig pontosan az itt látható zöld apácza védjegyre. Hamistól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem gyáramból rendelnek eredeti szab. karto- nitokban Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona. Bosznia és Herzegovina részére 4 korona 40 fillér. Kevesebb nem küldetik széjjel. Szétküldés csak előfizetés vagy előleg küldése mellett.

Miért szenved ön? holott minden féle és fajta, még oly régi sebre biztos gyógyulást talál és majdnem mindig elkerüli a fájdalmas és veszélyes operálást valamint amputálást

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcs

használatánál, rendkívül jó hatása, a sebek gyógyulásánál valamint a fájdalmak enyhítésénél utólérhetetlen. A valódi centifolium kenőcs alkalmazható: A gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej clapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csont-evesedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömféreg, körömgülys, a lábnek járásközben történt kisebesülése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kitérés, sebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb., stb. eseteiben. — A szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással, postai szállítási díjjal együtt 3 korona 60 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kérek mindenkit, hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások vevésétől s arra ügyelni, hogy a tégelybe be van-e a fenti védjegyem és czégem: Thierry (Adolf) Limited gyógytára az „Orangyal Pregradában, égetve.

Ezen gyógyhatásukban fölülmulhatlan két szer nemcsak a romlásnak nincs kitéve, sőt ellenkezőleg, minél régebb, annál értékesebb és hathatósabb, nem árt sem a fagy, sem a forróság, tehát minden évszakban használhatók. Majdnem minden esetben segítenek és eredménnyel járnak, legalább az orvos érkeztéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy hasonló feldicsért érték- és hatáskülsőlyűt megvenni, melyekért a pénz haszontalanul dobják ki, hanem mindig ezen rég kipróbált olcsó és megbízható, emellett teljesen ártalmatlan, világhírű szereket kell használni, melyeknek minden családban az eshetőségekre készletben kellene lenni. Hol olyant nem kapunk, mely a valódiság minden jelét magán viseli, rendeljük meg egyszerűen direkte és czimezzük:

Thierry (Adolf) Limited „Orangyal-gyógytár” Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Központi raktár Budapesten Török F. gyógytárban, Zágrábban Mittelbach S. gyógytárban és Bécsben Hradi I. gyógytárban.